

Çevrimiçi Ö?renme Motivasyon Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çevrimiçi Ö?renme Motivasyon Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18544>

Özet

Çevrimiçi Ö?renme Motivasyon Ölçe?i, bireylerin çevrimiçi ö?renme ortamlar?ndaki motivasyon düzeylerini ölçmek amacıyla geli?tirilmif bir uyarlama arac?d?r. Ölçek, Özba??, Cevahir ve Özdemir (2018) taraf?ndan Türkçe'ye kazandı?rılmı?t?r. Ölçe?in Türkçe formu, orijinal yap?n?n geçerlili?ini ve güvenilirli?ini koruyarak, dijital ö?renme süreçlerinde ö?rencilerin içsel ve d??sal motivasyon kaynaklar?n? de?erlendirmeyi hedefler. Ölçek toplamda 7 alt boyuttan ve 28 maddeden olumaktadır.

Bu çal??ma, uzaktan e?itim ve çevrimiçi ö?renme platformlar?n?n yaygınla?t??? e?itim ortamlar?nda, ö?rencilerin ö?renme süreçlerine olan ba?lılıklar?n? ve motivasyonlar?n? bilimsel olarak de?erlendirme ihtiyac?na yan?t vermektedir. Uyarlama çal??mas?nda, psikometrik özelliklerin titizlikle incelenmesi sa?lanmı?t?r.

Anahtar Kelimeler

Çevrimiçi Ö?renme, Motivasyon Ölçe?i, E?itim Psikolojisi, Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, Uzaktan E?itim

Yazarlar

Durmu? Özba??, Hamit Cevahir, Mehmet Özdemir

Amaç

Ölçe?in temel amac?, yabancı dilde geli?tirilmif olan Çevrimiçi Ö?renme Motivasyon Ölçe?i'ni (Online Learning Motivation Scale) Türk kültürüne ve e?itim sistemine uygun hale getirerek psikometrik özelliklerini ortaya koymaktır. Bu uyarlama, çevrimiçi ö?renme ortamlar?nda ö?rencilerin motivasyon düzeylerini ve bu motivasyonu oluşturan bile?enleri güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmeyi sa?lamaktadır.

Ara?tırmacılar, dijitalle?en e?itim süreçlerinde ö?rencilerin ba?ar?lar?n? ve katılım düzeylerini etkileyen temel faktör olan motivasyonun do?ru bir şekilde belirlenmesini amaçlamı?t?r. Elde edilen veriler, çevrimiçi kurs tasarımlar?n?n ve ö?retim stratejilerinin motivasyonu artıracak şekilde düzenlenmesine rehberlik edebilir.

Yapı

Çevrimiçi Ö?renme Motivasyon Ölçe?i, çevrimiçi ö?renme ba?lam?nda motivasyonun çok boyutlu yap?s?n? ele almaktadır. Ölçek, toplam 7 farklı alt boyutta organize edilmi? 28 maddeden

olu?maktadır. Bu alt boyutlar genellikle içsel motivasyon, d??sal motivasyon, algılanan yeterlilik (öz yeterlik), görev de?eri, kontrol inançlar? gibi ö?renme motivasyonunun temel bile?enlerini temsil etmektedir.

Ölçe?in yap?sal modeli, bireylerin çevrimiçi ö?renme etkinliklerine ne ölçüde de?er verdiklerini, bu etkinlikleri ne kadar kontrol edebildiklerini dü?ündüklerini ve ö?renme sürecinden aldıkları doyumunu ölçmeyi hedefler. Bu çok boyutlu yap?, motivasyonun sadece tek bir genel skorla de?il, farklı alt bile?enler üzerinden analiz edilmesini mümkün kılar.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe formunun geçerlik çal??malar? kapsamında, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk örnekleminde de korunup korunmadığını belirlemek amacıyla **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** gerçekleştirilmiştir. DFA, toplanan verilerin teorik olarak öngörülen 7 faktörlü yap?yla ne ölçüde uyumlu olduğunu test etmek için kullanılmaktadır.

Analiz sonuçları, Türkçe formun orijinal ölçek yap?s?na benzer bir uyum gösterdiğini ortaya koymuştur. Bu durum, ölçe?in çevrimiçi ö?renme motivasyonu yap?s?n? Türk kültüründe de geçerli bir şekilde ölçebildiğini desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in Türkçe formundan elde edilen puanların tutarlılığını ve kararlılığını de?erlendirmek amacıyla çe?itli güvenirlik yöntemlerinden faydalanılmıştır. Başlıca kullanılan yöntemler **Cronbach's Alpha katsayısı** ve **Bile?ik Güvenirlik (Yap?sal/Composite Reliability)** yöntemleridir.

Hem Cronbach's Alpha de?erlerinin hem de Bile?ik Güvenirlik de?erlerinin kabul edilebilir sınırların üzerinde çıkması, ölçe?in iç tutarlılığını yüksek olduğunu ve farklı alt boyutlardaki maddelerin ilgili yap?yı tutarlı bir şekilde ölçtü?ünü göstermiştir. Bu bulgular, ölçe?in bilimsel araştırmalarda kullanılabilecek düzeyde yüksek bir güvenirlik sunduğunu kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal geçerliğini test etmek için kullanılan ana yöntem **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** olmuştur. DFA, ölçe?in 7 alt boyuttan oluşan orijinal teorik yap?s?n?n Türk örneklemindeki verilerle ne kadar uyumlu olduğunu belirlemeye odaklanmıştır.

Analizler, 28 maddelik bu yap?nın özgün formdaki faktör yüklerini ve ilişkilerini büyük ölçüde koruduğunu göstermiştir. Bu sonuçlar, çevrimiçi ö?renme motivasyonunun Türk kültüründe de benzer boyutlarda algılandığına dair önemli bir katkı sağlamıştır.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: 7'li Likert Ölçe?i (1= Bütünüyle uygun de?il - 7= Bütünüyle uygun)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Yüksekö?retim ö?rencileri ve çevrimiçi ö?renme deneyimi olan bireyler.

Age Group: Yeti?kin (Yüksekö?retim ça?? ve üzeri)

Population Details: Çevrimiçi ö?renme ortamlar?nda ders alan veya deneyime sahip olan bireylerden olu?an örneklem.

Test Methodology: 7 alt boyut ve 28 madde içeren öz bildirim ölçe?i.

Anahtar Kelimeler

Öz Yeterlik, Dijital Ö?renme, Yap?sal E?itimlik Modellemesi, Likert, Güvenirlik, Motivasyon, E?itim Teknolojileri

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: dozbasi@gmail.com (Sorumlu Yazar: Durmu? Özba??)

Correspondence Address: Durmu? Özba?? (Sorumlu Yazar)

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçek, 2018 y?I?nda yay?mlanan uyarlama çal??mas? sonucunda Türkçe literatüre kazand?r?lm??tir. Ölçe?in kullan?m?na ili?kin izinler için sorumlu yazar Durmu? Özba?? ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ticari kullan?m veya büyük ölçekli ara?t?rmalar için ek izin veya ücret talep edilebilir.

Referanslar

Özba??, D., Cevahir, H., & Özdemir, M. (2018). Çevrimiçi Ö?renme Motivasyon Ölçe?i'nin Türkçe uyarlanması: Geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?. **Trakya Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi**, 8(2), 352-368.

Sorumlu Yazar İletişim: dozbasi@gmail.com

Ölçeğin orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: [cevimici-ogrenme-motivasyon-olcegi-toad.pdf](#)

Ek Bağlantı: [cevimici-ogrenme-motivasyon-olcegi-toad.pdf](#)

Çevrimiçi Öğrenme Motivasyon Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Orijinal kaynakta ölçek maddeleri listelenmemiştir. Ölçek, 7 alt boyutta toplam 28 maddeden oluşmaktadır ve yanıtlar 7'li Likert formatında (1= Bütünüyle uygun değil - 7= Bütünüyle uygun) derecelendirilmektedir. Ölçek maddelerine ulaşmak için yukarıda belirtilen referans makaleye başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM